

DEMÉNY OTTÓ

Árpád

*Mi a honfoglalók hazája?
A fű, a víz, a fegyver?
Mikor még minden ismeretlen
— emléktelen dacos föld.*

*Egy kopja leszúrva a dombon,
ahonnan messze látni.
Alatta hömpölyög a nép
izgatottan s még teli réműlettel.*

*Hogy megy végbe az osztás,
milyen erkölcs szerint?
Gond, góg, erőszak méri föl
a folyók közti síkot.*

*A kezdetleges törvény
mint érik öntudattá?
Mikor érzik először,
hogyan itt kell megmaradni?*

*Árpád! dermedten nézlek.
Van-e egyetlen csontod,
egy foszlány tarsolyodból,
ami csak a tiéd? egy domb alá temetve?*

*S mégis reánk mutat — e mostani hazára,
e modern Európa szerves részére itt.
Hogy ne naiv legenda; történelem legyen
arcunkba ágyazott kemény arcod vonása.*

Zrínyi

*A hadakat e végekre vetett
éhes és rongyos koldus-armadát
föltáplálta hittel és jó reménnyel
lábukra csizmát tűrésből szabott*

fortélyra fogta őket lesvetésre
üldözni vágni megfutni ha kell
zsákmányukat kiadta emberül
velük érzett de nem lágyult soha

két vár között néhány omló palánk
— amit védett — de az volt a haza
nyugat felé egy tapot se tovább
lángolt a híd a török túl rekedt

visszatérvén a hadak füstjiből
pennával is hírt-nevet szerzett
versében vágy s szülői bánat zendült
„kis virág Balázs” édes Viola

nem a vadkan balsors végzett vele
— hadd tündökölné jobban árvaságunk —
e préda földön két ellen között
kiknek nevök maszlag és áfium

TANDORI DEZSŐ

A visszajáró idő

Hagyjuk a felesleges vallomásokat. De — ugye? — nagyon-nagyon kuporgatott idődet, mint utólag kiderül, készségesen odaadod azután: foghúzás miatt fogorvosodnál eltöltött fél-délutánokra, vagy írógépszerelőd fél-délelőttös látogatásaira (eltört a szalagemelő karja). Szóval, nem akármilyen esetben, persze. Ki hinné, hogy majdnem ugyanúgy igazolt (távollét? honnan? otlét? hol?) az is, ha a tervezett időbeosztást felrúgod. (De csak eléggé nyomós okok következtében.) S ilyenkor szó sincs róla, hogy kétségbeesetten próbáld utolérni magad, mint máskor, ha kiesik egy-egy negyedórád (kiugrik a dühítően hamar szalazódó gépszalag a szalagemelőből; rángatod; vagy kimégy a fürdőszobába, fájó ínyedet dörzsölgetni fogkefenyéssel). Máskor az ilyesmi jóvátehetetlenül ki akarna zökkenteni valamiből; a nyomósabb okok azonban egyáltalán nem jóvátehetetlenül. Mintha száz forinton valamicskével felüli tételt ötszázassal fizetnél, a visszajáró összeg már könnyebben kicsúszik a kezedből. Vagyis épp ez az: nem csúszik ki a visszajáró idő, a csonka délelőtt vagy délután, hanem (ld. fentebb; nem is jóvátehetetlen) —